

ВИСНОВКИ

експертної комісії про підсумки первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія за другим (магістерським) рівнем у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 «Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978, з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія за другим освітнім (магістерським) рівнем у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна згідно із наказом Міністерства освіти і науки України № 1960-л від 13.11.2018 р. експертна комісія у складі:

Голова комісії: Мальчикова Дар'я Сергіївна, завідувач кафедри соціально-економічної географії Херсонського державного університету, доктор географічних наук, доцент;

Член комісії: Мезенцева Наталія Іванівна, доцент кафедри економічної та соціальної географії Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат географічних наук, доцент

у період з 21 листопада 2018 р. по 23 листопада 2018 р. розглянула подану Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна акредитаційну справу та провела експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності цього закладу вищої освіти Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти та державним вимогам до акредитації з підготовки фахівців рівня вищої освіти магістр за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія з ліцензованим обсягом 20 осіб, а саме:

- достовірність інформації, поданої до Міністерства освіти і науки України закладом вищої освіти;

- відповідність діяльності закладу вищої освіти установленим Ліцензійним вимогам щодо кадрового, матеріально-технічного, навчально-методичного, інформаційного забезпечення;

Голова комісії

Д. С. Мальчикова

- відповідність освітньої діяльності з підготовки фахівців державним вимогам до акредитації.

Висновки експертів підготовлені на основі вивчення відповідних документів, що регламентують діяльність Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, навчально-методичної документації освітньо-професійної програми Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія за рівнем вищої освіти магістр, проведення співбесід з керівництвом та викладачами випускової кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства факультету геології, географії, рекреації і туризму.

Експертна комісія вважає, що інформація, подана до Міністерства освіти і науки України Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна, є достовірною.

Експертна комісія встановила наступне:

1. Загальна характеристика Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна має найвищий статус самоврядного (автономного) державного вищого навчального закладу, підпорядкований Міністерству освіти і науки України, має IV рівень акредитації (сертифікат про акредитацію РД-IV № 2158956 від 12.08.2013 р.)

Місцезнаходження Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна: майдан Свободи 4, Харків, Україна, 61022. Тел. (057) 705-12-47, факс (057) 705-12-57; e-mail: univer@karazin.ua.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна є одним із найстаріших університетів Східної Європи, він був заснований у листопаді 1804 року з ініціативи видатного громадського діяча та просвітителя Василя Назаровича Каразіна. Урочисте відкриття університету відбулося 29 січня 1805 року.

За радянські часи та перші 8 років незалежності України університет мав назву Харківський державний університет ордена Трудового Червоного Прапора імені О.М. Горького (з 1936 р.), з 1988 року орденів Жовтневої Революції та Дружби народів. Указом Президента України від 11 жовтня 1999 року № 1313/99 Харківському університету надано статус національного і присвоєно ім'я його засновника – В.Н. Каразіна. Указом Президента України від 28.05.2003 р. № 454/2003 Харківському національному університету імені В.Н. Каразіна надано статус самоврядного

Голова комісії

Д. С. Мальчикова

(автономного) державного вищого навчального закладу. Постановою Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2010 р. № 76 Харківському національному університету імені В.Н. Каразіна надано статус самоврядного (автономного) дослідницького національного університету.

З Харківським університетом пов'язані імена таких всесвітньо відомих учених, науковців та просвітителів, як П.П. Гулак-Артемівський, О.М. Ляпунов, М.І. Костомаров, М.П. Барабашов, М.М. Бекетов, Д.І. Багалій, А.М. Краснов, М.В. Остроградський, О.О. Потєбня, О.В. Погорєлов та багато інших. Харківський університет – єдиний в Україні заклад вищої освіти, де навчалися і працювали три лауреати Нобелівської премії – біолог Ілля Мечников, економіст Семен Кузнець, фізик Лев Ландау.

Університет є одним із найбільших наукових центрів України. У ньому представлені практично всі напрямки сучасної фундаментальної науки. В ньому активно діє понад 20 всесвітньо відомих наукових шкіл, працюють спеціалізовані ради із захисту докторських та кандидатських дисертацій. У 2017 р. вченими університету було видано 134 монографії (з них 15 за кордоном), 41 випуск «Вісника ХНУ імені В.Н. Каразіна», 48 збірників наукових праць, 5786 статей та тез доповідей, з них – 1054 у зарубіжних виданнях, 895 з яких розміщені у виданнях, що входять до наукометричної бази даних Scopus, отримано 51 охоронний документ, подано 57 заявок на винаходи. Каразінський університет за оцінками Міністерства освіти і науки України у 2017 році виконував один з найбільших обсягів фундаментальних і прикладних досліджень.

До складу університету входять НДІ хімії, НДІ біології, НДІ астрономії. Університет має 21 структурний підрозділ, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти – 20 факультетів та 1 навчально-науковий інститут: біологічний; геології, географії, рекреації і туризму; екологічний; економічний; іноземних мов; історичний; комп'ютерних наук; медичний; математики та інформатики; психології; радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем; соціологічний; фізико-технічний; фізико-енергетичний; фізичний; філологічний; філософський; хімічний; юридичний, ННІ «Каразінська школа бізнесу».

Підготовка фахівців здійснюється за 41 спеціальністю у 17 галузях знань згідно «Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. Продовжується підготовка бакалаврів за 47 напрямками (за переліком напрямів, затвердженим Постановою КМУ № 1719 від 13.12.2006 р.) та підготовка спеціалістів за спеціальністю «Лікувальна справа» (за переліком

спеціальностей, затвердженим Постановою КМУ № 787 від 27.08.2010 р.).

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна входить до 500 найкращих університетів світу за дослідженням двох найбільш впливових глобальних рейтингів університетів: QS World University Rankings та Академічного рейтингу університетів світу («Шанхайський рейтинг»).

З 1998 р. і по теперішній час очолює Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна ректор – Бакіров Віль Савбанович, доктор соціологічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік НАН України.

Комісією були перевірені основні установчі документи, що забезпечують право надання освітніх послуг з підготовки фахівців з вищою освітою у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна, а саме:

Статут Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, погоджений конференцією трудового колективу 27 грудня 2017 року, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 13 червня 2018 року, реєстраційний № 644);

Сертифікат Міністерства освіти і науки України серія РД-IV № 2158956, виданий на підставі рішення Акредитаційної комісії від 30 травня 2013 р. за № 104 (наказ МОН України від 04.06.2013 р. № 2070-л), термін дії до 1 липня 2023 р.;

Ліцензія Міністерства освіти і науки України на надання освітніх послуг Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна АЕ № 527442 від 29.10.2014;

Акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, затвердженого МОН від 06.07.2016 р.;

Наказ МОН України від 26.12.2014 р. № 1518 «Щодо закріплення державного майна за Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна»;

Висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи Головного управління Держсанепідслужби у Харківській області від 24.01.2013 р. № 05.03.02-04/2953 щодо відповідності навчального закладу вимогам діючого санітарного законодавства.

Установчі документи Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна представлені у повному обсязі.

Голова комісії

Д. С. Мальчикова

Підготовка фахівців за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія спеціальності 106 Географія за рівнем вищої освіти магістр здійснюється в університеті з 2017 р. на факультеті геології, географії, рекреації і туризму.

Формування контингенту студентів в університеті здійснюється відповідно до державного замовлення в обсязі виданої ліцензії. Якісний склад студентів формується завдяки налагодженій профорієнтаційній роботі.

Для формування і збереження контингенту студентів у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна використовуються різноманітні форми та методи профорієнтаційної роботи, довузівської підготовки молоді до вступу: діють ліцей ХНУ і Центр довузівської підготовки; проводяться олімпіади, Дні відкритих дверей; проводиться робота професорсько-викладацького складу факультету з дійсними членами Малої Академії наук; діє школа «Юний географ» при Харківській обласній станції юних туристів; проводиться робота серед учителів, які підвищують кваліфікацію при Харківській академії неперервної освіти та Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна, а також підготовка та випуск буклетів та іншої друкованої продукції щодо набору на освітньо-професійну програму Економічна та соціальна географія за спеціальністю 106 Географія; оголошення про умови прийому до університету по місцевому і обласному радію, в пресі; реклама Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна та його факультетів, спеціальностей на телебаченні.

У 2017 році у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна був здійснений перший набір студентів до магістратури на освітньо-професійну програму Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія. Вступ до магістратури проводиться на конкурсній основі.

Ліцензований обсяг за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія за освітнім рівнем магістр складає 20 осіб. Використання ліцензованого обсягу прийому за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія за рівнем вищої освіти магістр здійснюється без перевищення. Державне замовлення на підготовку фахівців виконується на 100 %.

Випусковою кафедрою з даної освітньо-професійної програми є кафедра соціально-економічної географії і регіонознавства.

Кафедра соціально-економічної географії і регіонознавства нараховує 17 працівників. Чисельність викладачів та їх фахова підготовка є достатніми для забезпечення освітнього процесу. Серед викладачів кафедри є 4 доктори наук, професори; 1 доктор наук, доцент; 3 кандидати наук, доценти; 5

кандидатів наук, доцентів кафедри, 1 старший викладач. Навчально-допоміжний персонал обслуговує навчальну лабораторію соціально-економічних і інформаційних технологій, навчально-дослідницьку лабораторію регіональних суспільно-географічних досліджень.

Кафедра здійснює наукові дослідження за такими основними напрямками:

- комплексні дослідження регіональних соціогеосистем (дослідження проблем геодемографії, геоурбаністики, соціального розвитку, особливостей територіальної організації галузей матеріального виробництва та соціальної сфери тощо);

- регіональні проблеми стійкого розвитку (суспільно-географічне обґрунтування соціально-економічного розвитку регіонів);

- інформаційний обмін у соціогеосистемах та інформаційна географія (дослідження соціогеосистем із застосуванням інформаційних підходів оптимізації природокористування);

- територіальний менеджмент і планування територій (дослідження урбогеосистем, моніторинг соціально-економічного розвитку регіонів та планування територій із застосуванням геоінформаційних систем та відповідних технологій, апаратних і програмних засобів розробки схем територіального менеджменту);

- суспільно-географічне моделювання та прогнозування (моделювання суспільно-географічних процесів у регіонах, прогнози розвитку процесів формування та використання природних, трудових, фінансових, технологічних ресурсів, демо-, промислово-, аграрно- та соціально-просторових процесів у регіонах).

Результати науково-дослідної роботи кафедри мають прикладний характер і реалізуються у процесі виконання держбюджетних та госпрозрахункових тем.

Завідувач кафедри – доктор географічних наук, професор Немець Людмила Миколаївна.

Висновок. Перевіривши наявність та достовірність документів, що забезпечують правові основи діяльності, експертна комісія зазначає, що Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна має в повному обсязі оригінали установчих документів, що відповідають вимогам акредитації, юридичні підстави для здійснення освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія за рівнем вищої освіти магістр. Достовірність інформації щодо загальної характеристики закладу вищої освіти, поданої в акредитаційній справі Харківського національного університету імені

В.Н. Каразіна, перевірена та підтверджена експертною комісією.

На кафедрі соціально-економічної географії і регіоназнавства функціонує цілісна система формування контингенту студентів, що свідчить про відповідність цього аспекту підготовки фахівців вимогам Міністерства освіти і науки України. Показники прийому не перевищували встановлених ліцензованих обсягів. Державне замовлення виконується на 100 %.

2. Зміст підготовки фахівців

Навчання у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна ведеться у повній відповідності до Закону України «Про вищу освіту», Тимчасового стандарту вищої освіти спеціальності 106 Географія, схваленого Вченою радою Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна 27 березня 2017 р., протокол № 5 і затвердженого наказом ректора від 03 квітня 2017 р. № 1701-1/112 та освітньо-професійної програми Економічна та соціальна географія підготовки магістрів. Кафедра соціально-економічної географії і регіоназнавства забезпечує випускникам якісну фундаментальну підготовку, високу загальну культуру, навички науково-дослідницької роботи.

Експертною комісією встановлено, що для проведення освітньої діяльності Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна має повний комплект нормативної документації за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія. Основними нормативними документами, що визначають організацію освітнього процесу, є освітньо-професійні програми, навчальні плани, що розроблені університетом і затверджені у встановленому порядку. Навчальний план складений відповідно до профілю освітньо-професійної програми Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія рівня вищої освіти магістр із дотриманням співвідношення навчального часу між циклами підготовки, що схвалені Вченою радою Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна та затверджені ректором.

Структура навчальних планів передбачає перелік нормативних і вибіркових навчальних дисциплін, види аудиторних занять, практик, форми підсумкового контролю, форми атестації здобувачів вищої освіти, що відповідають нормативним вимогам Міністерства освіти і науки України.

Освітньо-професійна програма Економічна та соціальна географія та навчальний план схвалені Вченою радою ХНУ імені В.Н. Каразіна (протокол № 5 від 27.03.2017 р.), затверджені наказом ректором університету № 1701-1/112 від 03.04.2017 р.

Голова комісії

Д. С. Мальчикова

За навчальним планом 2017/2018 н.р. підготовки здобувачів за даною освітньо-професійною програмою розроблено пояснювальну записку до навчального плану.

Термін навчання студентів у магістратурі за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія складає 1 рік 4 місяці. Загальний бюджет навчального часу – 2700 годин / 90 кредитів. Планом визначено нормативну компоненту 1920 годин / 64 кредити (71 %) та вибіркочу компоненту – 780 годин / 26 кредитів (29 %).

Згідно з освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія навчальний план підготовки магістрів має складники:

- цикл дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки (90 годин / 3 кредити; 3 %);
- цикл дисциплін фундаментальної підготовки (510 годин / 17 кредитів; 19 %);
- цикл дисциплін професійної та практичної підготовки (2100 годин / 70 кредитів; 78 %).

Особливості графіка освітнього процесу на факультеті геології, географії, рекреації і туризму при підготовці магістрів за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія:

- нормативний термін підготовки – 1 рік 4 місяці;
- річне навчальне навантаження студентів становить 60 кредитів ECTS, включаючи практику;
- семестровий (підсумковий) контроль здійснюється за окремим графіком 2 рази на рік одразу після теоретичного навчання.

Навчальним планом підготовки фахівців з економічної та соціальної географії передбачені 3 види практик, які забезпечені відповідними методичними вказівками (рекомендаціями).

Експертна комісія встановила, що навчальний план підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія виконується у повному обсязі згідно з графіком освітнього процесу, відповідає державним вимогам та потребам ринку праці.

Висновок. Освітньо-професійна програма Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія рівня вищої освіти магістр повністю забезпечена документацією, передбаченою чинним законодавством: навчальним планом, робочим навчальним планом, робочими програмами навчальних дисциплін та практик. Перевірка навчального плану показала, що

у навчанні забезпечується структурно-логічна послідовність викладання дисциплін, а співвідношення навчального часу між циклами підготовки, а також зміст підготовки відповідає державним вимогам та потребам ринку праці.

3. Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

Порядок організації навчально-виховного процесу в університеті відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту», державних стандартів освіти, Положення про організацію освітнього процесу.

Освітній процес у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна здійснюється в таких формах: аудиторні заняття, самостійна робота, консультації, практична підготовка, дипломне проектування, контрольні заходи.

Навчально-методичне забезпечення всіх дисциплін і видів робіт з підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія за рівнем вищої освіти магістр включає: навчальні програми з усіх нормативних і вибіркових навчальних дисциплін; програми практик; підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до семінарських і практичних занять; індивідуальні семестрові завдання для самостійної роботи студентів з навчальних дисциплін; завдання до семінарських і практичних занять; контрольні роботи з навчальних дисциплін для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу; комплекти тестів; методичні матеріали для студентів з питань самостійного опрацювання фахової літератури, написання дипломної роботи.

Комісія перевірила навчально-методичні комплекси для кожної дисципліни: робочі програми, тексти лекцій, завдання і методичні матеріали щодо проведення практичних робіт і семінарів, навчальні та контрольні завдання, інформаційний матеріал з навчальних дисциплін, пакети комплексних контрольних робіт, тести підсумкової діагностики, методичні матеріали для самостійної роботи студентів. Встановлено, що навчальний процес методично забезпечений на 100 %.

Робочі програми розроблені для всіх дисциплін усіх циклів підготовки, розглянуті на засіданні кафедри, що забезпечує викладання даної дисципліни, на методичній комісії факультету геології, географії, рекреації і туризму та підписані ректором (проректором з науково-педагогічної роботи). Робочі програми всіх навчальних дисциплін розроблені за типовою схемою і

включають: вступ, опис навчальної дисципліни (мета і завдання дисципліни, обсяг, заплановані результати навчання), тематичний план, структуру навчальної дисципліни, теми семінарських (практичних, лабораторних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, схему нарахування балів з критеріями оцінювання, рекомендовану літературу, посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті.

Матеріали для поточного і підсумкового контролів знань розроблено з урахуванням вимог освітньо-професійної програми Економічна та соціальна географія. Усі зазначені складові навчально-методичних комплексів розроблені, погоджені та затверджені в установленому порядку з дотриманням чинних нормативних вимог Міністерства освіти і науки України.

Практична підготовка студентів є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми Економічна та соціальна географія. Її метою є набуття студентами професійних вмінь та навичок. Методичне забезпечення практик відображено у відповідних робочих програмах та методичних рекомендаціях щодо проходження практик студентами, що навчаються за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія. Методичне забезпечення відповідає вимогам «Положення про проведення практики студентів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна», затвердженого рішенням Вченої ради університету від 28.03.2018 р., протокол № 4 і введеного в дію наказом ректора № 0202-1/145а від 04.04.2018 р.

Робочі програми науково-дослідницької, виробничої та асистентської практик розроблені кафедрою соціально-економічної географії і регіонознавства, ухвалені на засіданні кафедри та методичної комісії факультету, затверджені ректором університету. Базами для проведення науково-дослідницької та виробничої практик є Головне управління статистики у Харківській області, Харківська обласна станція юних туристів, Центральна наукова бібліотека ХНУ імені В.Н. Каразіна, Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка, Центр міжнародного туристичного бізнесу ХНУ імені В.Н. Каразіна, Харківський регіональний фонд підтримки підприємництва; Управління інноваційного розвитку та іміджевих проєктів Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту Харківської міської ради. Керівниками практик призначаються викладачі, що мають відповідний стаж науково-педагогічної і практичної діяльності. Кожен вид практики передбачає проведення установчих та підсумкових конференцій, оформлення звітної документації, яка зберігається на

випусковій кафедрі згідно норм чинного законодавства. Всі практики забезпечені угодами з чинним терміном дії.

Атестація здобувачів вищої освіти у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна проводиться на основі аналізу успішності навчання, оцінювання якості вирішення випускниками задач діяльності, що передбачені освітньо-професійною програмою, та рівня сформованості компетентностей вирішувати ці задачі. Атестацію здобувачів ступеня вищої освіти магістр після виконання студентом навчального плану в повному обсязі здійснює Екзаменаційна комісія. Вона перевіряє науково-теоретичну та практичну підготовку випускників, вирішує питання про присвоєння їм відповідної кваліфікації, отримання державного документа про освіту та кваліфікацію, опрацьовує пропозиції щодо поліпшення якості освітньої підготовки фахівців та вносить пропозиції щодо подальшого навчання студентів у аспірантурі.

Для здобуття ступеня вищої освіти магістр студент-випускник подає на захист дипломну роботу магістра. Дипломна робота магістра передбачає проведення аналізу та теоретичної розробки (дослідження процесів і об'єктів) актуальних питань, проблем в економічній та соціальній географії, практичної апробації отриманих результатів, оприлюднення отриманих результатів на конференціях та семінарах регіонального, всеукраїнського та міжнародного рівнів, наявність щонайменше 1 публікації. Обсяг та структура роботи встановлюється закладом вищої освіти. Робота перевіряється на наявність плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Для організації дипломного проектування магістрів розроблені методичні вказівки до виконання дипломних магістерських робіт зі спеціальності 106 Географія, які містять вимоги до змісту та оформлення роботи.

Аналіз навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності засвідчив, що впровадження новітніх технологій навчання, активізація пізнавальних інтересів студентів, мультимедійний супровід лекційних і практичних занять, впровадження інноваційних технологій навчання є основними напрямками методичної роботи кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства факультету геології, географії, рекреації і туризму Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Виховна робота в університеті здійснюється на основі Конституції та законодавства України, наказів і розпоряджень МОН України та ректора університету в органічній єдності з процесом професійної підготовки студентів на основі комплексного підходу до вирішення завдань морально-естетичного та фізичного виховання з урахуванням індивідуальних

особливостей студентів. В університеті розроблено і введено в дію відповідними наказами Положення про організацію виховної роботи, Положення про студентське самоврядування, Положення про кураторів тощо.

Висновок. Нормативні та вибіркові дисципліни забезпечені підручниками та навчальними посібниками. Графік навчального процесу на навчальний рік розроблений і дотримується у повному обсязі. Наявність методичного забезпечення дисциплін навчального плану складає 100 %. Експертна комісія відзначає, що навчально-методичне забезпечення дисциплін є достатнім, забезпечує належний рівень підготовки студентів за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія за другим (магістерським) рівнем, відповідає нормативним вимогам до акредитації та умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти.

4. Кадрове забезпечення освітнього процесу

Відповідальність за підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія покладено на випускову кафедру соціально-економічної географії і регіонознавства. Для реалізації навчальних планів підготовки на кафедрі, яка здійснює підготовку фахівців, залучають висококваліфікованих викладачів. Досвід викладання відповідає вимогам до рівня навчальної, методичної та виховної роботи, яка виконується.

На кафедрі соціально-економічної географії і регіонознавства сформувався потужний колектив висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів. Сьогодні кафедра нараховує 17 працівників. На кафедрі працюють 14 викладачів, з них 2 викладачі є зовнішніми сумісниками (в т.ч. 1 доктор наук, 1 кандидат наук). На постійній основі працюють 12 викладачів, з них докторів наук за спеціальністю – 4, кандидатів наук – 7. Серед викладачів кафедри є 4 доктори географічних наук, професори: Л.М. Немець, К.А. Немець, С.В. Костріков, К.В. Мезенцев; 1 доктор наук, доцент – К.Ю. Сегіда; 7 кандидатів наук, серед яких: к. геогр. н., доценти В.І. Редін, Ю.І. Кандиба, Л.В. Ключко, к. геогр. н., доценти кафедри П.А. Вірченко, Н.В. Гусева, Є.Ю. Телебенєва, І.А. Скриль, П.О. Кобилін, старший викладач К.О. Кравченко. Навчально-допоміжний персонал кафедри складають працівники та завідувачі навчальної лабораторії соціально-економічних і інформаційних технологій та навчально-дослідницької лабораторії регіональних суспільно-географічних досліджень. Таким чином,

кількість викладачів з науковими ступенями та вченими званнями складає 93 %. Завідувач кафедри – доктор географічних наук, професор – Немець Людмила Миколаївна.

За рівень підготовки здобувачів за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія відповідає група забезпечення освітніх програм спеціальності 106 Географія, до складу якої входять 10 науково-педагогічних працівників, у тому числі 4 доктори наук і 6 кандидатів наук.

Кількість викладачів, що забезпечують освітній процес за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія за рівнем вищої освіти магістр – 11 осіб, з яких 4 – доктори наук, професори, 1 доктор наук, доцент, 4 кандидати наук, доценти, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в ХНУ імені В.Н. Каразіна більше 10 років, 2 – з науковим ступенем кандидата наук. 100 % науково-педагогічних працівників, які забезпечують викладання лекційних годин за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія, мають наукові ступені, вчені звання. Кількісний та якісний склад науково-педагогічних працівників відповідає чинним вимогам і забезпечує підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у повному обсязі. За останні 5 років усі без винятку викладачі постійно здійснювали підвищення кваліфікації: стажування в Україні і за кордоном, підвищення кваліфікації на споріднених кафедрах у провідних закладах вищої освіти Харкова та України, участь у профільних семінарах, конференціях, курсах, виконання наукових робіт і захист дисертацій та ін. Підвищення кваліфікації пройшли 100 % викладачів. Підвищення кваліфікації викладацького складу за термінами та формами відповідає чинним вимогам. Професорсько-викладацький склад факультету забезпечує сучасні умови навчання і дослідницької роботи студентів.

Базова освіта та спрямованість наукової роботи всіх викладачів відповідає профілю дисциплін, що викладаються, що підтверджено дипломами про вищу освіту, атестатами професорів і доцентів, дипломами докторів і кандидатів наук, документами про підвищення кваліфікації.

На факультеті геології, географії, рекреації і туризму функціонує спеціалізована вчена рада К.64.051.23 із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук за спеціальністю 11.00.02 – Економічна та соціальна географія.

Викладацький персонал кафедри соціально-економічної географії і регіонаознавства бере участь у численних методичних конференціях та

семінарах, у т.ч. міжнародних, що спрямовані на вдосконалення змісту професійної підготовки фахівців, впровадження сучасних форм та методів навчання. З цією метою на кафедрі організована робота науково-методичного семінару, на засіданнях якого розглядаються сучасні проблеми методики викладання географічних дисциплін, методології суспільно-географічних досліджень. Крім того, викладачі після проходження стажування організують семінари для науково-педагогічних працівників, на яких розкривають нові методи викладання та наукових досліджень установ, де вони проходили стажування.

Викладачі факультету беруть участь у всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях та семінарах, активно публікують результати власних наукових досліджень.

Якісні показники викладацького складу є результатом реалізації стратегії університету, факультету та випускової кафедри, спрямованої на формування колективу високопрофесійних фахівців, які володіють теоретико-практичними знаннями у сфері викладання географічних дисциплін, займаються науково-дослідною роботою та постійно працюють над підвищенням науково-педагогічної кваліфікації.

Висновок. Експертна комісія засвідчує відповідність науково-педагогічної підготовки викладачів (вища освіта, наукова спеціальність, науковий ступінь, вчене звання) переліку дисциплін, що вони викладають. Комісія також вважає, що кадрове забезпечення підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія спеціальності 106 Географія за рівнем вищої освіти магістр із ліцензованим обсягом 20 осіб у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна відповідає державним вимогам до акредитації за всіма циклами підготовки навчального плану. Стан кадрового забезпечення підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія за рівнем вищої освіти магістр відповідає Ліцензійним умовам та вимогам акредитації щодо надання освітніх послуг та підтверджує спроможність університету здійснювати якісну підготовку фахівців за відповідним освітнім рівнем.

5. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

За Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна з метою забезпечення освітньої діяльності, закріплені на правах оперативного управління будівлі, споруди, майнові комплекси, а також інше необхідне державне майно (Наказ МОН від 26.12.2014 р. №1518 «Щодо закріплення

Голова комісії

Д. С. Мальчикова

державного майна за Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна»).

Матеріально-технічна база університету повністю пристосована для підготовки фахівців за всіма напрямками (спеціальностями) та забезпечує якісне проведення занять з усіх блоків навчальних дисциплін, включаючи практичну підготовку. Загальні площі Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна складають 241329 м².

Освітній процес в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна здійснюється в навчальних корпусах та будівлях навчально-допоміжного призначення. Загальна площа цих споруд складає 188409 м². Всі споруди відповідають державним будівельним нормам України ДБН В2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів», затвердженим наказом Держкоммістобудування України від 27.06.96 р. № 117, санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки та нормам з охорони праці, які регламентуються державними нормативно-правовими актами.

Площа приміщень для проведення навчальних занять в університеті складає 56320,6 м². Фактичний контингент осіб, що навчаються в університеті, станом на 01.10.2018 р. складає 15994 особи. З урахуванням фактичного контингенту здобувачів вищої освіти, забезпеченість навчальними площами на одну особу в університеті складає 3,5 м² ($56320,6 \div 15994 = 3,52$).

Кафедра соціально-економічної географії і регіонаознавства для забезпечення освітнього процесу за спеціальністю 106 Географія (освітньо-професійна програма Економічна та соціальна географія) на освітньому рівні магістр використовує 2 навчальні лабораторії (ауд. 3-63 і 5-66) із загальною площею 72 м², які обладнані комп'ютерами. Кількість комп'ютерів у кожній лабораторії становить 10 одиниць. Відповідно до графіку освітнього процесу та розкладу занять зайнятість навчальних лабораторій становить 3 пари на день, 4 дні на тиждень. Лабораторії використовуються також для самостійної роботи студентів.

Обладнання навчальних лабораторій повністю забезпечує виконання навчальних планів за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія. Зокрема, навчально-дослідницька лабораторія регіональних суспільно-географічних досліджень обладнана інтерактивною дошкою, а навчальна лабораторія соціально-економічних і інформаційних технологій – проекційним екраном, обидві лабораторії обладнані мультимедійними проекторами. Сучасне обладнання лабораторій, якісний та технічний стан програмного забезпечення дають змогу проводити лекції та практичні заняття з використанням презентацій, новітніх ПС-технологій та

методів математичної статистики у повній мірі. Планом роботи факультету передбачено постійне оновлення парку комп'ютерів та розширення можливостей комп'ютерної мережі.

Для потреб здобувачів вищої освіти надано практично все сучасне ліцензоване програмне забезпечення від корпорації «Майкрософт», антивірусне програмне забезпечення. В університеті створені умови для доступу до Інтернету студентам, які користуються власними ноутбуками та електронними планшетами в навчальному процесі – в навчальних корпусах університету діє безпроводна WI-FI мережа.

Комісія засвідчує, що практичні заняття з усіх дисциплін навчального плану за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія за рівнем вищої освіти магістр, а також виконання дипломних робіт забезпечені необхідним обладнанням на 100 %.

В університеті у 153 аудиторіях стаціонарно встановлені мультимедійні комплекси (проектори, екрани, підсилювачі, колонки). Загальна кількість навчальних приміщень (лекційні, аудиторні приміщення, кабінети) в університеті станом на 01.10.2018 р. складає 441. Забезпеченість мультимедійним обладнанням складає 35% від загальної кількості аудиторій ($153 \times 100 \div 441 = 34,7$). Також в освітньому процесі для одночасного використання задіяні 182 комплекти переносних засобів мультимедіа обладнання.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна має розвинену соціальну інфраструктуру.

Університет має 8 гуртожитків, які забезпечують потреби студентів на 100%. Загальна площа гуртожитків університету в м. Харкові складає 52920,0 м². В них станом на 01.10.2018 р. проживають 3270 студентів. На одного студента в гуртожитках припадає близько 6 м² житлової площі. Умови проживання в гуртожитках задовільні. В кожному гуртожитку є приміщення для задоволення особистих потреб, кімнати для відпочинку. Всі гуртожитки мають санітарні паспорти.

В університеті функціонує 4 їдальні та 19 буфетів загальною площею 905,1 м², розташованих в усіх навчальних корпусах, із загальною кількістю посадкових місць – 501. Режим роботи їдалень, буфетів установлюється підприємцями, що надають послуги з харчування, спільно з адміністрацією та профспілковим комітетом університету.

В університеті наявні 2 актові зали, 14 спортивних залів, інші спортивні споруди: стадіон, 7 спортивних майданчиків, 12 кортів, футбольне поле, 15 приміщень для фізкультурно-оздоровчих занять.

Університет має власну базу відпочинку – спортивно-оздоровчий табір «Фігурівка», розташований у Чугуївському районі Харківської області.

Висновок. Рівень матеріально-технічного забезпечення Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна відповідає нормативним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти з підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія за рівнем вищої освіти магістр. Навчальні приміщення ХНУ імені В.Н. Каразіна відповідають державним санітарним і будівельним нормам, вимогам правил пожежної безпеки та нормам з охорони праці, які регламентуються державними нормативно-правовими актами. Університет має необхідну соціально-культурну інфраструктуру, що сприяє формуванню соціально відповідальних і культурних фахівців.

6. Інформаційне забезпечення освітнього процесу

При університеті функціонує Центральна наукова бібліотека, загальна площа приміщень якої складає 10 164 кв. м. На 01.10.2018 року фонд бібліотеки складає 3 423 019 прим., у т.ч. наукової літератури – 1 881 010, навчальної – 1 164 545, художньої – 377 464, близько 800 тис. видань зарубіжної літератури.

Фонд книжкових пам'яток (85 тис. видань) віднесено до наукового об'єкту, що становить національне надбання (Розпорядження Кабінету Міністрів України № 650-р від 28 серпня 2013 р. «Про віднесення наукових об'єктів до таких, що становлять національне надбання»). Фонд постійно поповнюється новими виданнями за рахунок придбання новинок та власного видавництва.

Для читачів працюють 5 абонементів, 15 спеціалізованих залів (803 місця, площа – 1 925 кв. м). У читальному залі науково-бібліографічного відділу до послуг користувачів представлено 40-тисячний фонд енциклопедій, словників, покажчиків, довідників. Усі читальні зали та навчальні абонементи працюють у режимі відкритого доступу.

Постійна увага приділяється оновленню напрямів, змісту і форм сучасного інформаційного обслуговування. У рамках сприяння академічній доброчесності працівники проводять низку заходів для студентів та науковців, серед яких заняття з пошуку та використання ресурсів бібліотеки, мережевих ресурсів, робота з базами даних, укладання бібліографічних описів та бібліографічних списків до наукових робіт, цитувань та бібліографічних посилань.

Розвивається електронна бібліотека, до складу якої входять: Електронний каталог з посиланнями до повнотекстових документів; електронний архів (репозитарій) публікацій учених університету – eKhNUiR; електронний архів eScriptorium з повнотекстовими ресурсами рідкісних і цінних видань; світові БД у on-line доступі; WEB-сайт бібліотеки; колекція на CD і DVD дисках. На території ЦНБ працює зона Wi-Fi.

До послуг користувачів ЦНБ – електронні версії навчальних та навчально-методичних матеріалів, у т.ч. підготовлених викладачами університету. Це методичні розробки, конспекти лекцій та монографії університетських викладачів, книги, що користуються підвищеним попитом, окремі періодичні видання. Ці версії відображаються в електронному каталозі з дотриманням Закону України «Про авторське право та суміжні права». Успішно функціонує бібліотечний Центр Інтернет-технологій. Усі користувачі ЦНБ мають можливість безкоштовно працювати в мережі Інтернет щодня та користуватися електронними послугами Центру.

На сайті бібліотеки для читачів працює служба «Віртуальний бібліограф», довідка «УДК, авторський знак», відображаються веб-ресурси відкритого доступу.

Працівники ЦНБ надають необхідну консультативну допомогу в самоархівації наукових праць, а також консультують депозиторів з факультетів.

Доступ до світових інформаційних повнотекстових баз даних здійснюється з усіх комп'ютерів, підключених до Інтернет через мережу університету. Бібліотека проводить моніторинг результатів наукової діяльності університету, надає відповідні консультації науковцям щодо роботи з провідними наукометричними базами даних Scopus та Web of Science, реєстрації у Index Copernicus (Польща) та ін., допомагає реєструватися у БД Google Scholar тощо.

Експертна комісія встановила, що бібліотечний фонд формується і оновлюється згідно з навчальними планами, програмами та тематикою наукових досліджень шляхом придбання наукової, навчальної, довідкової літератури, періодичних, видань на електронних носіях, електронних баз даних, створених як в Україні, так і за кордоном.

Забезпеченість студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія за рівнем вищої освіти магістр, підручниками і навчальними посібниками, що наявні у бібліотеці університету, становить 100%. Фахові періодичні видання, які є в бібліотеці та читальних залах, відповідають потребам освітньо-професійної програми, що акредитується. Серед останніх слід

зазначити «Часопис соціально-економічної географії», «Вісник Харківського національного університету. Серія: Геологія. Географія. Екологія», «Економічна та соціальна географія», «Український географічний журнал» та інші.

За результатами перевірки встановлено, що випускова кафедра соціально-економічної географії і регіонознавства має у своєму розпорядженні додаткову навчально-методичну та наукову літературу, якою користуються студенти додатково до фондів бібліотеки.

В університеті функціонує власний видавничий комплекс з сучасним обладнанням, який дозволяє на високому рівні друкувати не тільки методичні матеріали, але й підручники, монографії, наукові журнали.

Кафедрою соціально-економічної географії і регіонознавства видається міжрегіональний збірник наукових праць «Часопис соціально-економічної географії», який є фаховим науковим виданням у галузі географічних наук і входить до 11 міжнародних наукометричних баз, зокрема Index Copernicus, Ulrich's Periodicals Directory, Google Scholar, InfoBase Index, Eurasian Scientific Journal Index, Scientific Indexing Services, CiteFactor, Research Bible, OAJ, ERIN PLUS, DOAJ. У 2018 р. журнал увійшов до видань першої категорії Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, що дало підстави для подання його на включення до міжнародних наукометричних баз SCOPUS та Web of Science.

Висновок. Експертна комісія зазначає, що інформаційне забезпечення Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна відповідає ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти з підготовки магістрів і дозволяє забезпечити якісну підготовку здобувачів за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія рівня вищої освіти магістр.

7. Якість підготовки випускників

Основним показником якості підготовки фахівців є результати екзаменаційних сесій, тестового контролю, виконання студентами комплексних контрольних робіт, випускних дипломних робіт.

Для діагностики результатів освітньої діяльності у магістрантів, що навчаються за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія під час проведення акредитаційної експертизи були здійснені заміри залишкових знань із дисциплін навчального плану. Якість підготовки фахівців визначалася за результатами проведених комплексних контрольних робіт (ККР). У виконанні комплексних

контрольних робіт взяли участь 91,7% спискового складу студентів академічної групи магістратури ГЦ-62, що навчаються за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія.

Дисципліни, за якими проводили заміри залишкових знань, призначались вибірково з циклу дисциплін фундаментальної підготовки (Інформаційна географія і ГІС, Географія АПК) та з циклу дисциплін професійної і практичної підготовки (Географічне країнознавство). Комплексні контрольні роботи, які розроблені випусковою кафедрою соціально-економічної географії і регіоназнавства, охоплюють увесь основний матеріал дисциплін, дозволяють виявити знання студентів з конкретної дисципліни та суміжних з нею дисциплін у відповідності до програми підготовки.

Проаналізувавши результати комплексних контрольних робіт, були зроблені такі висновки. Результати виконання ККР студентами групи ГЦ-62 за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія свідчать, що:

- з циклу фундаментальної підготовки студенти показали 100% абсолютної успішності та 86,4% якості знань; середній бал – 4,1. Відхилення від самоаналізу склало 3,1% за показником якості, 0% за абсолютною успішністю та 0 за середнім балом;

- з циклу професійної та практичної підготовки студенти показали 100% абсолютної успішності та 81,8% якості знань; середній бал – 4,0. Відхилення від самоаналізу склало 1,5% за показником якості, 0% за абсолютною успішністю та 0 за середнім балом.

При порівнянні результатів виконання комплексних контрольних робіт під час перевірки і даних самоаналізу, наведених в акредитаційній справі, встановлено розбіжність показників у межах допустимих відхилень.

Експертною комісією проведено аналіз результатів підсумкового контролю знань з дисциплін циклу професійної підготовки за даними останньої екзаменаційної сесії і встановлено, що рівень знань магістрантів за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія другого (магістерського) рівня вищої освіти у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна відповідає сучасним державним вимогам.

Експертами була проведена вибіркова перевірка 20% звітів з практик магістрів за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія спеціальності 106 Географія. Рівень звітів відповідає виставленим оцінкам.

Тематика дипломних робіт є актуальною, відповідає освітньо-професійній програмі, потребам установ та організацій за профілем діяльності, науковим напрямом кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства. Магістранти мають завдання на дипломні магістерські роботи, результати яких пройшли практичну апробацію, мають наукові публікації на науково-практичних конференціях. Рівень керівництва дипломними роботами магістрів відповідає чинним вимогам.

Висновок. Експертна комісія встановила, що якість виконання ККР, результатів сесії та атестації відповідають встановленим вимогам. Комісія вважає, що рівень підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія за рівнем вищої освіти магістр у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна відповідає державним вимогам до акредитації спеціальності і забезпечує конкурентоспроможність випускників на ринку праці.

8. Загальні висновки та пропозиції

За результатами проведеної первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія за другим (магістерським) рівнем у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна експертною комісією були зроблені такі висновки.

1. Всі матеріали, подані Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна щодо акредитації освітньо-професійної програми Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія за рівнем вищої освіти магістр за обсягом, формою та змістом відповідають встановленим вимогам.

2. На підставі вивчення поданих матеріалів та перевірки діяльності Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна порушень не виявлено.

3. Матеріально-технічний, навчально-методичний, інформаційний, науковий та кадровий потенціал Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна відповідає Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та державним вимогам до акредитації, що забезпечує державну гарантію якості освіти за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія за другим (магістерським) рівнем.

Експертна комісія вважає за доцільне висловити пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення окремих аспектів освітньої діяльності, які

не входять до складу обов'язкових, не мають принципового характеру, але дозволяють поліпшити якість підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія зі спеціальності 106 Географія за рівнем вищої освіти магістр.

1. Розширити можливості академічної мобільності здобувачів вищої освіти, зокрема через участь у програмах проекту Еразмус+.

2. Активізувати науково-дослідну роботу викладачів факультету щодо отримання міжнародних грантів, публікації наукових статей у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science.

3. Розширити мережу баз науково-дослідницької та виробничої практик.

Голова експертної комісії

завідувач кафедри соціально-економічної географії
Херсонського державного університету,
доктор географічних наук, доцент

Д. С. Мальчикова

Член експертної комісії

доцент кафедри економічної та соціальної географії
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка,
кандидат географічних наук, доцент

Н. І. Мезенцева

«З експертними висновками ознайомлений»

Ректор Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна,
доктор соціологічних наук, професор,
академік НАН України

В. С. Бакіров

23 листопада 2018 р

ДЕКЛАРАЦІЯ
ВИКОНАННЯ ВИМОГ ЛІЦЕНЗІЙНИХ УМОВ
ПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 106 Географія

Освітньо-професійна програма Економічна та соціальна географія

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Виконується / не виконується
	магістр		
КАДРОВІ ВИМОГИ щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Науково-педагогічні працівники, які здійснюють освітній процес, мають стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки та рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів з перелічених у п. 30 Ліцензійних умов	+	+	виконується
2. Кадровий склад включає:	На кожні 10 здобувачів одного викладача, який має кваліфікацію відповідно до спеціальності, науковий ступінь або вчене звання	+	виконується
3. Група забезпечення спеціальності у кожному підрозділі закладу, де здійснюється підготовка за спеціальністю, складається з науково-педагогічних або наукових працівників, які працюють у закладі за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і які не входять до жодної іншої групи забезпечення в поточному семестрі	+	+	виконується
4. Група забезпечення відповідає таким вимогам:			
Частка тих, хто має науковий ступінь та/або вчене звання, встановлюється за	60	100	виконується +40

Голова комісії

Д. С. Мальчикова

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Виконується / не виконується
	магістр		
найвищим рівнем провадження освітньої діяльності і становить не менше (%)			
Частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора, встановлюється за найвищим рівнем провадження освітньої діяльності і становить не менше (%)	20	40	виконується +20
5. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними (науковими) працівниками та наказів про прийняття їх на роботу	+	+	+
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Площа навчальних приміщень для проведення освітнього процесу становить не менше ніж (кв. метрів на одного здобувача освіти)	2,4	3,5	виконується +1,1
2. Площа навчальних приміщень у закладі освіти складає	Не менше 2000 кв. метрів для закладу освіти	56320,6	виконується +54320,6
3. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання освітніх програм	+	+	виконується
4. Забезпеченість мультимедійним обладнанням (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	35	виконується +5
5. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
- бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	виконується
- пунктів харчування	+	+	виконується
- актового чи концертного залу	+	+	виконується
- спортивного залу	+	+	виконується
- стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	виконується
- медичного пункту	+	+	виконується
6. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (відсоток від потреби)	100	100	виконується
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Наявність у бібліотеці закладу освіти вітчизняних та закордонних фахових	5	40	виконується +35

Голова комісії

Д. С. Мальчикова

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Виконується / не виконується
	магістр		
періодичних видань відповідного або спорідненого спеціальності профілю (у тому числі в електронному вигляді) встановлюється за найвищим рівнем провадження освітньої діяльності і становить			
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	виконується
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня / освітньо-наукова / видавнича / атестаційна (наукових працівників) діяльність, зразки документів про освіту, умови доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	виконується
4. Наявність сторінки на офіційному веб-сайті закладу освіти англійською мовою, на якому розміщена основна інформація про діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітні / освітньо-наукові програми, зразки документів про освіту), правила прийому іноземців та осіб без громадянства, умови навчання та проживання іноземців та осіб без громадянства, контактна інформація (у разі започаткування або провадження підготовки іноземців та осіб без громадянства)	+	+	виконується
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Наявність усіх освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм, навчальних планів, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджених в установленому порядку	+	+	виконується

Голова комісії

Д. С. Мальчикова

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Виконується / не виконується
	магістр		
2. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	виконується
3. Наявність програм з усіх видів практичної підготовки	+	+	виконується
4. Наявність методичних матеріалів для проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти	+	+	виконується

Голова експертної комісії

завідувач кафедри соціально-економічної географії
Херсонського державного університету,
доктор географічних наук, доцент

Д. С. Мальчикова

Член експертної комісії

доцент кафедри економічної та соціальної географії
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка,
кандидат географічних наук, доцент

Н. І. Мезенцева

«З експертними висновками ознайомлений»

Ректор Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна,
доктор соціологічних наук, професор,
академік НАН України

В. С. Бакіров

23 листопада 2018 р.

Голова комісії

Д. С. Мальчикова

**Відповідність державним вимогам
щодо якісних характеристик підготовки фахівців
за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія
зі спеціальності 106 Географія
у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна**

Назва показника (нормативу)	Нормативи та вимоги за освітньо-кваліфікаційними рівнями, показники освітньої діяльності та відхилення фактичного значення показника від нормативу		
	Магістр	Фактично	Відхилення
1	2	3	4
Якісні характеристики підготовки фахівців			
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	-
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	-
1.3. Чисельність науково-педагогічних працівників, що обслуговують спеціальності і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	-
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання	90	-	-
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	-	-
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			

Голова комісії

Д. С. Мальчикова

2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	86,4	+36,4
2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	81,8	+31,8
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	-
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-

Голова експертної комісії

завідувач кафедри соціально-економічної географії
Херсонського державного університету,
доктор географічних наук, доцент

Д. С. Мальчикова

Член експертної комісії

доцент кафедри економічної та соціальної географії
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка,
кандидат географічних наук, доцент

Н. І. Мезенцева

«З експертними висновками ознайомлений»

Ректор Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна,
доктор соціологічних наук, професор,
академік НАН України

В. С. Бакіров

23 листопада 2018 р.

Голова комісії

Д. С. Мальчикова

ПОГОДЖЕНО
Голова експертної комісії МОН України

 Д.С. Мальчикова

« 21 » 11 2018 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Ректор Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

В.С. Бакіров
« 21 » 11 2018 р.

ГРАФІК

проведення комплексних контрольних робіт
студентами спеціальності 106 Географія
(освітньо-професійна програма «Економічна та соціальна географія»)
у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна

№	Спеціальність	Дисципліна	Група	Дата	Час	Аудиторія	Викладач	Експерт
1	106 Географія	Географія АПК	ГЦ-62	21.11.2018 р.	10:30	5-66	Ю.І. Кандиба	Д.С. Мальчикова
2		Географічне країнознавство	ГЦ-62	21.11.2018 р.	12:30	5-66	П.А. Вірченко	Н.І. Мезенцева
3		Інформаційна географія і ГІС	ГЦ-62	22.11.2018 р.	10:00	3-62	К.А. Немець	Д.С. Мальчикова

Декан факультету
геології, географії, рекреації і туризму

В.А. Пересадько

Зведена відомість
РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
студентами спеціальності 106 Географія
за освітньо-професійною програмою Економічна та соціальна географія
у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна

№ з/п	Дисципліна	Група	Кількість студентів, всього осіб	Виконували ККР		Одержали оцінки при акредитаційній експертизі								Успішність, %	Якість, %	Самоаналіз	
				осіб	%	5		4		3		2				Успішність, %	Якість, %
						осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%				
1. Цикл загальної підготовки																	
1.2 (2) Цикл природничо-наукових (фундаментальних) дисциплін																	
2.1	Інформаційна географія і ГІС	ГЦ-62	12	11	91,7	2	18,2	9	81,8	-	-	-	-	100	100	100	100
2.2	Географія АПК	ГЦ-62	12	11	91,7	4	36,4	4	36,4	3	27,2	-	-	100	72,8	100	66,7
Всього за циклом			24	22	91,7	6	27,3	13	59,1	3	13,6	-	-	100	86,4	100	83,3
2. Цикл професійної підготовки (3. Цикл професійних (фахових) дисциплін)																	
3.1	Географічне країнознавство	ГЦ-62	12	11	91,7	2	18,2	7	63,6	2	18,2	-	-	100	81,8	100	83,3
Всього за циклом			12	11	91,7	2	18,2	7	63,6	2	18,2	-	-	100	81,8	100	83,3

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри соціально-економічної географії
Херсонського державного університету, доктор географічних наук, доцент

Д. С. Мальчикова

Член експертної комісії:

доцент кафедри економічної та соціальної географії Київського національного університету
імені Тараса Шевченка, кандидат географічних наук, доцент

Н. І. Мезенцева

«3 експертними висновками ознайомлений»:

Ректор Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна,
доктор соціологічних наук, професор, академік НАН України

В. С. Бакіров

23 листопада 2018 р.